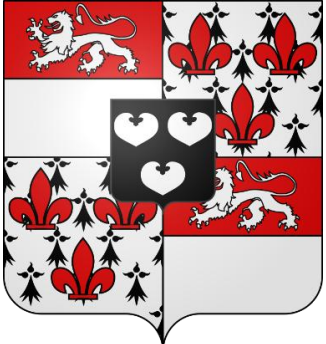

Henricus van OVERBEKE dit de WESPELAER, abt van Abdij Park Leuven (Heverlee) (c1330-1391)
Opmaakdatum: 4 mei 2025 – HL van Broekhoven, Schiedam

Hypothese: Is Henri van **OVERBEKE** wellicht familie van Wouter **BAC** en/of fam. **BAC de Hertoghe**?
Wapen BAC in kwartier 1 en 4 is identiek

Argument	Bron
1. Henricus van OVERBEKE dit de WESPELAER is abt van de abdij Parc sinds 1368 (ovl. 1391), koopt in 1381 omvangrijk domein Rooikapel/Blanden met eigen geld en schenkt dit aan abdij Parc. Zijn wapen staat afgebeeld op een glasraam in de Abdij Parc. Rooikapel: Het domein Blanden bleef in het bezit van de heren van Bierbeek van het einde van de 11e eeuw tot in 1365, toen de heerlijkheid werd verkocht. In 1381 kwam ze in handen van Nicolaas en Boudewijn van Overbeke, die handelden in naam van hun broer Hendrik, abt van de Abdij van Park. In 1390 schonk de abt de goederen aan het convent van de abdij. Door de terugval van het aantal lekenbroeders kon de abdij de hoeve zelf niet uitbaten, ze werd in erfpacht gegeven aan Walter van Bruystem en Margriet van Overbeke, een nicht van de abt. (zie ook 7. over Goed Heerenbeek te Oirschot). Wapenbeschrijving, zie bron rechts p. 1 <i>Les armoiries</i> Dans les trois vitraux de Bruxelles, les armoiries de la partie supérieure se rapportent à trois abbés qui ont dirigé l'abbaye de Parc: dans «Saint Norbert et le loup ravisseur de troupeaux», Henri van Overbeke (écartelé, au 1 et 4, d'argent au chef de gueules chargé d'un lion léopardé d'argent, au 2 et 3 d'argent semé d'hermine à 3 fleurs de lis de gueules au pied coupé, posées 2 et 1, le tout broché en cœur d'un plain de sable chargé de 3 feuilles de nœuphar d'argent, placées 2 et 1)⁽¹⁾; dans «Saint Norbert et Calixte II», Guillaume de Herent (écartelé, au 1 et 4 de gueules, chargé d'un lion d'argent, lampassé, rampant; au 2 et 3 d'or à trois macles de sable, posées 2 et 1)⁽²⁾ et, enfin, dans «Saint Norbert et Innocent II», Arnould de Wesemale (de gueules à trois lis d'argent au pied coupé, posés 2 et 1)⁽³⁾. L'abbé Jean Maes qui a été à l'initiative du placement des vitraux suite à la reconstruction du cloître de l'abbaye, établit dans sa chronique que lui-même était le trente-et-unième abbé⁽⁴⁾. Il fit donc placer dans trente-et-une fenêtres ses armoiries et celles de ses trente prédécesseurs. Les abbés suivants firent placer leurs armoiries au moins jusque 1719⁽⁵⁾. Dans tous les vitraux du cloître, les armes des abbés associées à la crosse et à la mitre abbatiales étaient encadrées de mugnets, fleurs qui figurent dans les armoiries de l'abbaye⁽⁶⁾.	a. Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis, LXXXIII - 2014 BRUXELLES – BRUSSEL, LES VITRAUX DE L'ABBAYE DE PARC (HEVERLEE, LOUVAIN) p. 119-126 b. Rooikapel (Blanden)
2. Henricus van OVERBEKE is abt van de abdij Parc. Zijn vader heet Jean de OVERBEECK X Marguerite [??LANTWIJCK???]. Het hartschild verwijst mogelijk naar een vroeger eigengoed, wellicht WAVRE? Tevens verband met ORBAIS. De heren van ATRIO, SAINT-GERY (Guericx, Gaugerico) waren tot 1303 heer van Wavre (daarna anno 1303 vergeven aan bastaardzoon van Hertog Brabant Jan MEEUWE - DONGELBERG). De familie VAN LANTWIJCK waren heren van het Kasteel van HORST te St. Pietersrode. Zie ook Jean van Horst.	a. Wikipedia over Henri van OVERBEKE b. Henri DE OVERBEKE/WESPELAER c. Wikipedia over WAVRE (wapen en vroege heren van Saint-Gery)

3. Het goed OVERBEKE wordt genoemd in een akte uit 1238 wanneer Lambertus miles de Wisplar (Wespelaer) goed Overbeke schenkt aan de Abdij St. Bernaarts-op-de-Schelde	a. Diplomata Belgica, akte nr. 27252 (1238) b. Diplomata Belgica (zoekterm Wisp*)
4. Lambertus miles de WESPELAER heet eigenlijk Lambert de NOSSEGEM en is gehuwd met Marguerite domina de Wespelaer. Via dit huwelijk wordt hij Heer van Wespelaer.	a. AUX ORIGINES DE L'ARISTOCRATIE BRUXELLOISE Répertoire prosopographique (XIe – XIIIe siècles) Paulo Charruadas Annex !: Dossier Prosopographique, p. 9
5. Een Lambert van NOSSEGEM was pastoor te Hombeek en vatte rond 1230 het plan op een klooster te stichten nabij de Zenne, bij de grens met Leest. Hij kreeg daarbij de steun van zijn vermoedelijke verwante Heilwich van Nossegem, die priorin ... Klooster Leliëndaal. Te Hombeek bevond zich eeuwenlang een Norbertinessen klooster, namelijk op de baan naar Leest nabij de Zenne. Dit klooster werd gesticht rond 1230. Doorheen de jaren verwierf het vele gronden, huizen en inkomsten. Gilles van Berthout was Heer van Hombeek, later ook Gillis van Crainhem (Wange), heer van Hombeke	a. Handelingen van de Koninklijke kring voor oudheidkunde, ... b. https://stadsarchief.mechelen.be/enkele-historische-weetjes-over-hombeek
6. Domina de WESPELAER was gegoed te ROTHEM (St.Pieters Rode??) <i>Item domus habet decimam in Merbeka, quam emit contra Lambertum de Wispelaer de consensu persone de Merbeka. Domina de Wispelaer contulit in elemosinam in eadem domo decimam, quam habebat in Rothen, perpetue, sub testimonio episcopi Cameracensis; cuius litteras dicta domus habet de dicta collatione.</i>	a. Diplomata Belgica, akte nr. 16490 (1220)
7. WESPELAER en CAMPENHOUT zijn nauw verwant. Gilbertus van CAMPENHOUT trouwt 1253 met Sophia van GAGELDONK dochter van Henri van PUMBEKE en Imaina VAN GAGELDONK Willem van Campenhout had een kleinzoon, Hendrik Nuwelaets. Deze Hendrik ontving in 1302 van Hertog Jan II van Brabant, 40 bunder landerijen en heiden te Schijndel. Familie Nuwelaets bestond nog tot 1500 in Oisterwijk, Schijndel en Den Bosch. Schrijvershoeve. In 1301/1302 werd de Schrijvershoeve te Schijndel groot 40 bunder, gelegen ten noorden van Hermalen, in leen uitgegeven aan Hendrik Nuwelaet (Novus colonus) (Leenders, 1994).	a. Website VAN CAMPENHOUT/WESPELAER b. Ons Voorgeslacht Van Beveren-Pumbeke door B. de Keijzer c. Historische landschapselementen in de Geelders. 1.4 De kampen van de Geelders d. Cijnsboek Hertog Jan III Brabant, Spechtboek, p. 83

Heerenbeek bij Oirschot. De hoeve Heerenbeek en de landerijen bij Oirschot zijn in 1300 via Hertog Jan II van Brabant in het bezit van de abdij Parc gekomen. Wegens geldgebrek kwam de Hertog bij de abdij om geld vragen. Hij ontving 1000 pond waarna de abdij als compensatie de landgoederen bij Oirschot met een oppervlakte van 80 bunder kreeg (van Lani en Swarte 1999, 139). Nadat de abdij een bedrag van 400 pond had betaald, genoten zij ook het kaprecht op dit gebied. In 1303 kreeg de abdij er van Hertog Jan II van Brabant nog eens 30 bunder grond bij (van Lani en Swarte 1999, 139). Bijna meteen na het in bezit krijgen van de landerijen plaatste de abdij een hoeve in Heerenbeek die door lekenbroeders werd onderhouden (van Lani en Swarte 1999,139). Rond 1400 werden de landerijen in erfpacht gegeven aan de gebroeders Jan en Walter van Bruystum voor een jaarlijks bedrag van 80 gulden (van Lani en Swarte 1999, 139).	a. Landgoed Heerenbeek Domein van de Abdij van Park te Heverlee, Ineke de Jongh, p.9 b. Het hof van Heerenbeke onder Oirschot, Door Felix Maes archivaris abdij van 't Park
8. Families NOSSEGEM, DE ATRIO EN SAINT-GERY (GAUGERICO) zijn nauw verwant	a. AUX ORIGINES DE L'ARISTOCRATIE BRUXELLOISE Répertoire prosopographique (XIe – XIIIe siècles) Paulo Charruadas Annex !: Dossier Prosopographique, p. 7 b. Town and Country in Medieval North Western Europe Dynamic Interactions Edited by Alexis Wilkin, John Naylor, Derek Keene, and Arnoud-Jan Bijsterveld (Brepols, 2015, p.303-304)
9. Ermengardis de MONTE ACUTO (MONTAIGU) schenkt in 1091 allodium in SANCTO-GAUGERICO Wie is deze Ermengarde?? Wellicht Ermengarde de RUMIGNY X Roger de MONTAIGU?? <i>Pręterea quędam quę nostris temporibus ipsi aecclesię donata sunt hic uolumus annotare altare scilicet de Mainriu et XXX solidos de teloneo Castellensi unoquoque anno pro altari de Bussuth quod ab eis concambiaui alodium quoque de sancto Gaugerico quod Ermengardis de Monte Acuto pro anima sua et coniugum et parentum suorum sancto Andreae contradidit alodium etiam quod Lietbertus qui dicitur sicheruns et uxor eius Elechindis habebant apud Aldreneias et Squarmenium et Formeias et quod ipsi ambo super altare sanctę Marię Cameracensis ecclesię coram nobis adstantibus que multis clericis et laicis legalibus uiris quorum nomina subnotantur liberum omnino et quietum sicut tenerant cum omni familia quam ibi habebant ipsi sancto pro salute animę suę tradiderunt et alodium de Gisleni curte quod Heldiardis dedit cuius alodii partem quamdam iam Amolricus Lescheriensis dederat.</i>	a. Diplomata Belgica, akte nr. 3838 (1091) b. Geneanet over Ermengarde de RUMIGNY

10. Gerardus de HILDEBERGA (Huldenberg) heeft o.a. goederen in Nothegem (Nossegem) HILDEBERG is hoofdstam van de familie van Gerard VAN DER ELST (Duffel) Walter BAC, als Abt van Tongerlooo koopt in 1356 Kasteel ter Elst te Duffel, dat Philips van POLANEN in leen had van Catharina van LEEFDAEL x Johan van LIER/IMMERSEEL. Het goed zal altijd persoonlijk eigendom van de abten van Tongerlooo blijven.	a. Diplomata Belgica akte nr. 4063 (1179) b. Geneanet over Geraert VAN DER ELST <i>Pratorium Ter Elst.</i> TER-ELST, castellum est ad dexteram <i>Nethe</i> ripam, in Baronatu <i>Duffel</i>, anno 1356. possessum à Philippo de <i>Polanen</i> milite, à quo emic <i>Walterus Back</i> vigchimus <i>Abbas Tongerlooyis</i>. TER-ELST, est un Château sur la rive droite de la <i>Nethe</i>, dans le Baronie de <i>Duffel</i>, qui fut en 1356. à <i>Philippe de Polanen</i> Chevalier, de qui l'abbé <i>Walter Back</i> congrégateur abbé de <i>Tongerlooy</i>. TER-ELST, is een Kasteel aan de rechter hand van de rivier <i>Nethe</i>, in de Baronie van <i>Duffel</i>, en 't jaar 1356. bezeten van den <i>Kidder Philip van Polanen</i>, van wien het <i>Walter Back</i> Congregator, abt van <i>Tongerlooy</i> gekocht heeft. c. HISTORISCHE CONTEXT DOOR FRANK KEERSMAEKERS GEMEENTEARCHIVARIS over KASTEEL TER ELST (Duffel) d. Kasteel ter Elst (artikel over Lier)
--	--